

Medlemmer af Folketinget Lone Møller (S), Jytte Andersen (S), Mette Frederiksen (S), Poul Qvist Jørgensen (S), Peder Sass (S), Frode Sørensen (S), Arne Toft (S) og Jytte Wittrock (S) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket indsats for produktion og eksport af dansk musik.

(Beslutningsforslag nr. B 113).

Medlemmer af Folketinget Niels Helveg Petersen (RV), Marianne Jelved (RV), Naser Khader (RV), Martin Lidegaard (RV), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Morten Helveg Petersen (RV), Anders Samuelsen (RV), Margrethe Vestager (RV) og Morten Østergaard (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et grundlovskonvent.

(Beslutningsforslag nr. B 114).

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL), Keld Albrechtsen (EL), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) og Søren Søndergaard (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til beskæftigelsesministeren:

»Vil ministeren redegøre for, hvad regeringen vil gøre for at stoppe væksten i arbejdsløsheden, som blandt andet i Nordjylland er eksplosiv, og skabe flere arbejdspladser?«

(Forespørgsel nr. F 38).

Medlemmer af Folketinget Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Gitte Seeberg (KF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Søren Søndergaard (EL) og Tove Videbæk (KD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om EU's fremtid?«

(Forespørgsel nr. F 39).

Medlemmer af Folketinget Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Gitte Seeberg (KF), Anne Grete

Holmsgaard (SF), Niels Helveg Petersen (RV), Keld Albrechtsen (EL) og Jann Sjursen (KD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Europa-Kommissionens arbejdsprogram?«

(Forespørgsel nr. F 40).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spørgetimen

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget beskæftigelsesministeren og justitsministeren.

Til beskæftigelsesministeren er der indtil det øjeblik anmeldt to spørger. Er der andre, der ønsker at melde sig som spørger til beskæftigelsesministeren? (*Ophold*). Ja, hr. Bjarne Laustsen. De tre spørger vil få ordet i denne rækkefølge:

1. Bent Bøgsted
2. Anders Samuelsen
3. Bjarne Laustsen

Til justitsministeren er anmeldt følgende spørger:

4. Morten Bødskov
5. Lissa Mathiasen

Jeg skal spørge, om der er andre, der ønsker at melde sig som spørger til justitsministeren? (*Ophold*). Det ser ikke ud til at være tilfældet. Så vil de pågældende få ordet i den rækkefølge, der er nævnt.

Vi kender alle sammen reglerne.

Kl. 13.05

Spm. nr. US 52

Bent Bøgsted (DF):

Der har jo været en del snak i den sidste tid om arbejdsmarkedsuddannelserne og en stigende ledighed. Vi har set undersøgelser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, der viser, at 28.000 er blevet ledige i 2003, og der forventes en stigning i arbejdsløsheden på ca. 38.000 i 2004, hvis ikke

dollarkursen ændres. Samtidig er der tal, der viser, at der vil forsvinde ca. 30.000 arbejdspladser til Østeuropa efter 1. maj 2004.

På trods af det taler regeringen og erhvervslivet stadig væk om, at vi mangler arbejdskraft. Det er for mig totalt misvisende, og jeg vil gerne høre beskæftigelsesministerens forklaring på det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Den kommer nu.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne sige, at med Arbejderbevægelsens Erhvervsråds beregninger og med formanden for LO's, Hans Jensens, udtalelser om det, der skaber beskæftigelse i Danmark, er vi jo kommet i en situation, hvor realismen har bredt sig og selv Socialdemokraterne må anerkende, at det danske arbejdsmarked er under indflydelse af konjunkturerne i udlandet.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser jo med al ønskelig tydelighed, at det drastiske fald, vi har haft i dollarkursen, betyder, at af den arbejdsløshed, vi har i dag, skyldes de 28.000 job, at dollarkursen er faldet. Hertil skal lægges, at den jobreform, vi gennemførte sidste år, hvor vi jo bevidst besluttede ikke at sende mennesker i hovedløs aktivering, men at det skulle være målrettet, har medført et fald i aktiveringen. Så 10.000-11.000 af de ledige, vi har, skyldes altså den ændrede aktivering.

Det forklarer jo til fulde den arbejdsløshed, vi har i dag, og det er da glædeligt, at realismen nu har bredt sig i debatten, sådan at vi kan få en drøftelse af de reelle årsager til den triste ledighedsudvikling i Danmark.

Vi har jo så med »Flere i Arbejde« en række muligheder for at hjælpe de mennesker, der ulykkeligvis bliver ramt af ledighed. Det drejer sig om opkvalificering, omskoling, efteruddannelse, og vi kan hjælpe mennesker over i helt andre erhverv. For vi må jo erkende, at nogle af de job, der bliver ledige, er det utopisk at man kan vende tilbage til, og derfor må vi jo gøre en hurtig indsats for at hjælpe mennesker ud af arbejdsløsheden.

Bent Bøgsted (DF):

Ja tak, det lyder jo meget godt, men det ændrer jo ikke noget ved, at regeringen og erhvervslivet igennem det sidste stykke tid har talt om, at der mangler arbejdskraft, og at der skal komme en

hel del fra Østeuropa, fordi vi mangler arbejdskraft.

I forbindelse med opkvalificering har der sidst her for nylig været tale om, at ministeren vil gøre en ekstra indsats for akademikere på grund af stigende arbejdsløshed. Det bemærkelsesværdige i det – for mig i hvert fald – er, at de ufaglærte og de dårligst uddannede får at vide, at de er omfattet af redskaberne, der ligger i forliget »Flere i Arbejde«, men arbejdet er der ikke.

Hvorfor vil ministeren forskelsbehandle på dette område? Er ministeren klar til at lukke op for posen til de dårligst uddannede, så de kan få den opkvalificering, der er nødvendig, for at de kan klare de job, som ministeren og erhvervslivet siger at der er mangel på arbejdskraft til?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er rigtigt, at det er beklageligt, når arbejdsløsheden stiger. Det betyder jo så, at vi står med et problem med at hjælpe de mennesker, der i en periode bliver ramt af ledighed. Men det ændrer altså ikke ved den kendsgerning, at barometeret på lang sigt står på, at der bliver færre og færre unge, der kommer ind på arbejdsmarkedet, og der er flere og flere ældre, der går ud, sådan at arbejdsstyrken bliver mindre.

Må jeg godt sige, at når vi taler om nedlæggelse og oprettelse af arbejdspladser, så er det danske samfund jo et meget dynamisk samfund. Vismændene opgjorde jo sidste år i deres rapport, at i perioden 1998-2000 blev der hvert år oprettet 320.000 helt nye job i Danmark, og i den periode blev der nedlagt 300.000 job.

Kl. 13.10

Så vi kan jo se, at det er nogle voldsomme underliggende bevægelser, der ligger med hensyn til at etablere job og til kompensation for dem, der bliver nedlagt, og det illustrerer jo, at vi i det danske samfund er dygtige, vi er fleksible, medarbejderne er omstillingsparate, og vores mulighed for at klare beskæftigelsen fremover bliver jo, at vi er klogere, smartere og bedre end de andre lande til at møde fremtidens udfordringer.

Bent Bøgsted (DF):

Ja, det lyder meget godt, men jeg fik ikke rigtig svar på det, jeg spurgte om.

Så vidt jeg er orienteret, fra da vi sad og handlede »Flere i arbejde«, er akademikere omfattet af de samme regler som de dårligst uddannede. Ministeren har udtalt, at ministeren er klar til at åbne for ekstra til akademikere. Vi ser

samtidigt et øget pres, en øget interesse fra Østeuropa med hensyn til de danske arbejdspladser. Er ministeren også klar til at åbne op med ekstra penge til de dårligst uddannede, så vi kan få dem opkvalificeret?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er vi i den positive situation, at der på aktivrammen er afsat midler nok til, at vi både kan løse problemerne for de ledige akademikere, og til, at vi kan gøre en indsats for f.eks. ufaglærte SiD'ere og KAD'ere.

Så vi skal heldigvis ikke i denne her situation træffe et valg, om vi vil gøre det ene eller det andet; vi kan gøre både-og i erkendelse af, at de ting, der skal gøres, jo er forskellige.

Akademikernes arbejdsløshed er jo koncentreret om de fire universitetsbyer, men arbejdsmarkedet for dem er jo hele landet, og det vil sige, at der er nødt til at være nogle landsdækkende aktiviteter for at hjælpe akademikerne.

Når vi tager de ufaglærte, er det jo nogle andre problemstillinger og nogle andre uddannelser regionalt, måske i forbindelse med en nabo-region, der skal foretages.

Men humlen er, at vi ikke er nødt til at vælge enten at gøre noget for den ene gruppe eller at gøre noget for den anden gruppe. Det her er en både-og-situation.

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted – sidste gang.

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan forstå på det, ministeren har udtalt, at det, ministeren vil gøre, er indeholdt i de regler, der er i »Flere i arbejde«.

Vi har hørt en hel del fra AMU-centrene om, at den her 6-ugers-regel giver en del problemer. Er ministeren klar til at se på og prøve at lempe på den regel, eller er det totalt udelukket? Det kunne jo være, at det var det, der skulle til. Måske er det en uddannelse på 8 uger, man skulle have for at få et arbejde.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hvis jeg lige må rekapitulere, så er der jo i opsigelsesperioden mulighed for at tilbyde jobsøgningskurser i op til 2 uger og uddannelse i op til 8 uger, hvis det er inden for områder med mangel på arbejdskraft, og hvis der oven i købet er en jobgaranti. Det gælder i opsigelsesperioden.

For de ledige, altså de, der er blevet ledige og er fratrukket virksomheden, kan man så give de 6 ugers uddannelse – og de 6 ugers selvvalgt uddannelse.

Der vil jeg godt lige sige om den sag, at da vi jo nu står over for, at der er blevet en hel del ny-ledige, om man så må sige, på arbejdsmarkedet, så har jeg sikret mig, at hvis der foreligger en jobrelevant uddannelse – altså at der med al sandsynlighed, hvis man tager den uddannelse, er et job i den anden ende – så er der ikke administrative økonomiske bindinger i forhold til at gennemføre en hurtig målrettet indsats.

Vi ændrer på opgørelsesmetoden i forhold til uddannelse, så vi kun styrer uddannelsesandelen i anden ledighedsperiode, dvs. den uddannelse, der gennemføres efter 12 måneder; det er så anden ledighedsperioden. Det betyder konkret, at Nordjylland får alle muligheder for at tilbyde jobsøgningskurser og korte målrettede forløb i det første ledighedsforløb, men naturligvis inden for lovgivningens rammer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.15

Spm. nr. US 53

Anders Samuelsen (RV):

Der er to felter, jeg meget gerne vil ind på. Det ene ligger lidt i forlængelse af hr. Bent Bøgsteds spørgsmål, og det er spørgsmålet om akademikerarbejdsløsheden. Jeg ville gerne have, om ministeren kunne prøve at præcisere, hvilke konkrete initiativer der er på bedding på det område.

For det andet vil jeg gerne spørge ind til det udsagn, der er kommet fra Socialdemokratiets leder, hr. Mogens Lykketoft, om, at man er klar til at overveje at indføre obligatorisk medlemskab af en a-kasse. Hvordan stiller regeringen sig til det spørgsmål? Er det sådan, at regeringen er kommet længere i de overvejelser, jeg har hørt ministeren give udtryk for tidligere, nemlig at man faktisk var positivt indstillet i forhold til at tænke på, hvordan sådan en model kunne indføres?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Hvis jeg i første omgang må koncentrere mig om akademikerarbejdsløsheden, så har vi jo aftalt en handlingsplan med Akademikernes Central-

organisation, en plan, som forudsætter en række aktiviteter fra det tidspunkt, vi startede, og de kommende måneder frem. Det er en plan, der har haft, synes jeg, en ret god start. Der er 700, der er kommet i jobtilskudsordninger i det private og inden for det offentlige – og det er bare på de første 3-4 måneder.

Nu er vi jo ved at afslutte de udbud, som vi har aftalt med AC, for det er jo en landsdækkende indsats, og der kan vi gøre status og sige, at der er 66 aktører, der har budt ind på opgaven, og bedømmelsen af tilbuddene bliver afsluttet snart, så vi kan få aftalerne til at løbe fra marts måned. Det har imidlertid ikke afholdt AF fra at lave nogle midlertidige aftaler med andre aktører.

Så vi har faktisk gennemført nogle kampagner, men man kan selvfølgelig altid diskutere, om det er nok, og om vi kan gøre en forstærket indsats.

Jeg skal i næste uge, den 4. februar, mødes med Akademikernes Centralorganisation, som har fremført nogle ønsker til den fremtidige indsats. Vi har også i ministeriet gjort os nogle erfaringer, som det er forløbet indtil nu, og jeg tror da, at vi i fællesskab kan få lagt nogle gode retningslinjer fremover.

Jeg vil gerne sige, at det jo ikke er et spørgsmål om, at en indsats for akademikere går ud over nogle andre, det er et spørgsmål om at målrette de midler, vi har, og de instrumenter, de muligheder, vi har i »Flere i arbejde«-forliget, til de forskellige grupper.

Anders Samuelson (RV):

Det bekymrer mig en anelse, at det mest konkrete, ministeren har med på nuværende tidspunkt, er noget, der er sat i værk, så det er jo ikke ret fremadrettet. Det er måske også derfor, Venstres arbejdsmarkedsordfører, hr. Jens Vibjerg, i aviserne har udtrykt sin utilfredshed med hensyn til manglende initiativer. Det er ikke nok at lægge handlingsplaner, hvis de ikke virker. Og i det omfang, det har virket, det, som ministeren henviser til, så har det altså primært været at få folk i nogle jobtilskudsordninger.

Erhvervslivet har gang på gang peget på, at det, der skal til for alvor at få sat gang i det her, så man ikke udelukkende skal henvise til stigende eller faldende dollarkurser, men at man faktisk har en aktiv regering, som kan gøre en forskel, er at få sat skatten ned på arbejde.

Regeringens egne folk har regnet på Det Radikale Venstres skatteforslag og sagt, at det kun-

ne skabe, hvad der svarer til omkring 70.000 nye arbejdspladser. Tror ministeren på, at det, hvis man for alvor sætter skatten ned på arbejde, kan være med til at få bl.a. akademikere i arbejde, altså tror ministeren på, at regeringens egne embedsmænd har ret i de forudsigelser?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror, vi må sige, at i forbindelse med akademikerarbejdsledigheden er der jo ét lyspunkt, nemlig at når konjunkturerne vender, så er akademikernes hurtigt ude af ledighedskøen i modsætning til en række andre; når de bliver ledige, så ved vi, at der er en risiko for, at de løber ind i langtidsledighed. Så selv om det ser lidt sort ud i øjeblikket, er der i hvert fald en erfaring, der siger, at der ikke bliver et akademikerledighedsproblem, som vi skal slås med i år fremover. Lige så snart konjunkturerne vender, så reduceres ledighedskøen tilsvarende.

Kl. 13.20

Det er vel nok en almindelig økonomisk erkendelse, at hvis omkostningerne er lave, er der basis for at producere og få nogle flere mennesker i arbejde, og i den forbindelse betyder skatten selvfølgelig en hel del; det vil jeg ikke nægte.

Men jeg vil gerne bestride, at fordi det, man har gjort indtil nu, ikke er trukket fuldt i gang, så skal man finde på noget nyt. Jeg tror faktisk, at vi nu skal prøve at holde fast i de planer, vi har lagt sammen med AC, og som vi kan se har hjulpet. De har virket i kort tid. Men kan vi gøre det endnu bedre, jamen så er der da ikke noget; der skal afholde os fra at forbedre det.

Anders Samuelson (RV):

Problemet er jo, at i det omfang det har virket indtil nu, så har det primært været ved at få folk i nogle jobtilskudsordninger, og det, vi gerne vil have, er at få folk i noget ordinær beskæftigelse.

Det er derfor, jeg prøver at dreje debatten ind på skattepolitikken, og der erkender ministeren jo åbent, at det faktisk er noget, som kunne gøre en forskel; det kunne forbedre konkurrenceevnen, altså hvis prisen på arbejdskraft falder, ved at man sætter skatten ned på arbejde.

Derfor vil jeg så gerne høre: Har ministeren så nogen konkrete planer om at begynde at tage nogle initiativer på det område, tage en drøftelse i regeringen: Nu skal der altså ske noget? For et er at få nogle overskrifter i avisen om, at man vil gøre noget for akademikerarbejdsledigheden, men hvis man så her i salen i dag står og siger: Nå ja,

men når skuden vender, og så gør det ikke så meget, og dollarkursen ændrer sig, og så kommer de i arbejde igen.

Det er konkrete initiativer. Det er altså ti fugle på taget i stedet for at få en af dem ned i hånden. Så jeg vil gerne høre, om ministeren har tænkt sig at tage den diskussion op i regeringen.

Så vil jeg i øvrigt også lige bede ministeren om at nå at kommentere det der med det obligatoriske medlemskab.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu er det jo heldigvis sådan, at vi forventer, at det økonomiske opsving kommer engang i år, og uagtet store bestræbelser tror jeg ikke, skattelettelser vil kunne nå at få virkning på denne her side af den 1. januar 2005.

Jeg vil bare sige, at naturligvis er det regeringens mål, at skatten på indkomst skal sættes ned. Vi har så bare en anden måde at gribe det an på, end ordføreren foreslår, for vi vil gerne sikre skattelettelser gennem reelle besparelser, altså finansierede skattelettelser og ikke omflytninger, hvor man tager fra én lomme og lægger over i en anden lomme.

For så vidt angår obligatorisk medlemskab af en a-kasse, så indgår det ikke i regeringens overvejelser.

Anders Samuelsen (RV):

For så vidt angår den sidste del, må man sige, at der er sket en holdningsændring, for beskæftigelsesministeren har tidligere udtalt sig positivt, men det er så forbi. Ministeren mener ikke længere, at man skal forlange en vis form for solidaritet af dem, som på nuværende tidspunkt ikke ønsker at melde sig i en a-kasse og dermed ikke ønsker at bidrage solidarisk. Der mener ministeren og regeringen åbenbart, at det er rimeligt nok, at der er nogle, der kører frihjul, mens alle andre skal betale både over skatten og over et medlemskab af en a-kasse. Men det er så regeringens holdning.

Ministeren siger så, at den måde, man i regeringen vil sætte skatten på arbejde ned på, er via reelle besparelser. Det er jo altså overhovedet ikke den måde, regeringen er startet på. Den nedsættelse, der er kommet af skatten på arbejde nu, er primært for langt den største del finansieret ved et håb om, at man kan leve op til 2010-planen, og at der dermed kommer et råderum.

Den er ikke finansieret ved nogen besparelser; den er heller ikke finansieret ved omlægninger, som ministeren ganske rigtigt siger.

Omlægninger er jo det samme som at sige, at man laver nogle besparelser på et område for at kunne give plads. Det er lige netop det, den radikale skatteplan holder sig op imod, så efter som den følger op på de principper, som ministeren lægger til grund for, hvad der skal til for at sætte skatten ned på arbejde, hvorfor – og det vil jeg gerne have at ministeren svarer konkret på – er det så, at man ikke ønsker at tage det her emne op, så man faktisk kunne give bl.a. akademikerne, men også folk uden en større uddannelse et håb om, at der kunne ske en forandring, i stedet for at man overlader det til en dollarkurs, om der skal ske nogle forbedringer i Danmark?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu tror jeg jo altid, der kommer noget godt ud af at forholde sig til realiteterne, og realiteterne er, at dollarkursen spiller meget væsentligt ind på den danske beskæftigelse.

Men må jeg godt lige udrydde en misforståelse, nemlig at skattelettelserne ikke skulle være fuldt finansierede. Og vi følger 2010-planen: Vi afdrager gælden, vi gør lige nøjagtig det, der skal til for at opfylde den plan.

Men jeg vil vende tilbage til min kommentar til obligatorisk arbejdsløshedsunderstøttelse. Jeg forstår, at måden, Det Radikale Venstres forslag – og nu kan jeg forstå, at Socialdemokratiet har tilsluttet sig det – skal virke på, er, at hvis man er kontanthjælpsmodtager og socialrådgiveren vurderer, at man kan blive arbejdsmarkedsparat, så udløser socialrådgiverens bedømmelse af en, at man så skal melde sig i a-kasse. Det mener jeg er et uhyre problematisk forslag.

Kl. 13.25

Jeg kunne måske forstå, hvis Det Radikale Venstre havde foreslået, at alle skulle være medlem af en a-kasse, men at lade det være op til en sagsbehandler at udløse medlemskab af en bestemt forening med et bestemt kontingent, fordi den pågældende nu bliver arbejdsmarkedsparat, det tror jeg kræver, at vi sætter os ned og drøfter det i længere tid end lige her ved en ordveksling i Folketingssalen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 54**Bjarne Laustsen (S):**

Jeg kan se af pressen, at det også er gået op for beskæftigelsesministeren, at der er en voldsom stigning i arbejdsløsheden i Nordjylland, og modsat tidligere, hvor ministeren ikke har været til at få ud, så vi ministeren i Nordjylland – helt nøjagtig i Pandrup oppe på Flextronics – hvor han sagde, at der var ingen smalle steder her; regeringens ville gøre alt muligt for at få de fyrede i arbejde igen. Og det er jo fint.

Det, ministeren lovede, var en hurtig og en tidlig indsats, og at der ikke ville være nogen barrierer i systemet, der gjorde, at folk ikke kunne få den nødvendige omskoling og opkvalificering.

Jeg ved ikke, hvad det er for nogle barrierer, ministeren tænker på. Dem vil jeg meget gerne høre om.

Jeg vil også meget gerne høre, hvad det er for en indsats, ministeren vil gøre. For allerede om torsdagen, hvor det blev meldt ud, hvilke fyringer der skulle foretages på Flextronics, stillede jeg jo et skriftligt spørgsmål til ministeren om initiativer i den forbindelse, så dem behøver ministeren ikke liste op; det er, hvad AF vil, ministeren havde ingen initiativer. Nu vil jeg gerne her i Folketingssalen ansigt til ansigt og over for de nordjyske vælgere have at vide, hvad det er for en indsats, *beskæftigelsesministeren* vil gøre for at få de fyrede i Nordjylland i arbejde igen.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er ked af, at hr. Bjarne Laustsen åbenbart var uopmærksom, da jeg besvarede spørgsmålet fra hr. Bent Bøgsted, for der redegjorde jeg jo for, at hvis der er et jobperspektiv, hvis der er sandsynlighed for et job, ja, så ændrer vi nu reglerne ved opgørelse af uddannelse i det første ledighedsår, sådan at disse muligheder for at give uddannelse står til rådighed, og det vil jo sige, at nu kan man så imødekomme og afhjælpe de problemer, der er.

Jeg må sige, at det bekymrer mig lidt, at hr. Bjarne Laustsen har sådan en polemisk stil, når vi diskuterer arbejdsløshed; det er, som om det ikke ligger os andre på sinde at afbøde alle de negative konsekvenser, der er af at blive ledig.

Jeg synes også nogle gange, når jeg hører om Socialdemokraternes planer, at det sådan lidt er fagle på taget. Vi kan ikke rigtig få hold på, hvad debatten drejer sig om. Men endnu værre

er det jo, at alle de ting, Socialdemokraterne i deres mangelfuldt finansierede handlingsplan rejser rundt med, er ting, som den tidligere finansminister og nuværende formand for Socialdemokratiet bankede ned, hver gang nogen tillod sig at stille de spørgsmål. Jeg er ked af at sige det, men man får altså lidt den fornemmelse, at der er nogen, der sidder og gnækker lidt i skæggene, når vi taler om stigninger i arbejdsløsheden. Der synes jeg, at vi måske skulle koncentrere os om en fælles indsats for at gøre noget ved de problemer.

Jeg er ked af, at hr. Bjarne Laustsen ikke ønsker at høre om, hvad der rent faktisk bliver gjort oppe ved Flextronics; det er faktisk ret så mange ting, der er blevet gjort: AF er rykket ud, der er lavet samarbejde med kommunerne, der er etableret projektgrupper, som vi jo har gode erfaringer med nede fra f.eks. Junckers, hvor der er sket afskedigelser.

Jeg synes altså, at frem for at tage det sådan lidt polemisk og »ha ha ha, de mener nok ikke rigtig noget med det«, så lad os da prøve at diskutere problemerne reelt.

Bjarne Laustsen (S):

Nu er det jo ikke så længe siden, spørgetiden og Folketingets ordning her med at stille spørgsmål til ministeren har været oppe, og jeg har ikke registreret, at Venstre ønskede, at man skulle kunne stille spørgsmål til oppositionen.

Vi vil meget gerne mødes med regeringen både her, i forsamlingshusene osv. Det ved ministeren også ganske udmærket.

Jeg tror, at de 700 mennesker, der står til at blive fyret, og hvoraf de 500 fyresedler er blevet effektueret nu, er meget mere interesserede i at høre, hvad ministeren, hvad regeringen vil gøre, i stedet for at ministeren skælder ud på en ordfører, der stiller spørgsmål til, hvad regeringen vil gøre i forhold til, at man rejser ud på en virksomhed og lover dem hvad som helst.

Derfor vil jeg godt spørge om de to ting, der blev nævnt i Nordjylland. Det er spørgsmålet om at fjerne 6-ugers-kravet om selvvalgt uddannelse; kan man helt fjerne det i Nordjylland? Og det er spørgsmålet om det loft, som Arbejdsmarkedsstyrelsen har trukket ned over regionerne, hvor maks. 55 pct. må gå til uddannelse.

KI. 13.30

Det er to ting, man kunne gøre, hvis man ville, og derfor vil jeg helt konkret spørge, om ministeren kan oplyse allerede i dag, om man ønsker at fjerne de to barrierer.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg er ked af, at jeg nu er nødt til at sige det for tredje gang: Det, hr. Bjarne Laustsen nu spørger om, har jeg lige fortalt hr. Bent Bøgsted at vi laver om, for så vidt angår det første ledighedsår.

For så vidt angår uddannelse, vil jeg gerne sige meget stille, at vi skal selvfølgelig gå langt med uddannelse. Men den skal være jobrettet, og den skal være jobrettet til de sektorer, hvor der er sandsynlighed for at få et job, så når vi taler uddannelse, vil jeg godt tage den lille begrænsning med ind, at det er selvfølgelig uddannelse, der retter sig mod folks jobmuligheder, og ikke bare et spørgsmål om italiensk for begynderne.

Vi skal altså prøve at målrette uddannelsen, og her findes der ingen begrænsninger. Det er jo sådan på flaskehalsområder, at hvis der er en jobgaranti i den anden ende, er det bare med at gå i gang med en uddannelse.

Bjarne Laustsen (S):

Mens ministeren var i Nordjylland, nåede han også at skose SiD. Ministeren sagde, at muligheden jo eksisterer, men jeg tror, at i en stille stund vil beskæftigelsesministeren godt indrømme, at regeringen har været nødt til at ændre bekendtgørelsen to gange, fordi man var kommet til at udforme den sådan, at det kun kunne lade sig gøre, hvis det var statslige uddannelser.

Med hensyn til at uddanne social- og sundhedsassistenter var det først lige op mod jul, at vi fik den ændret for anden gang, og det skal ministeren ikke have utak for. Men hvad er det for noget, de fyrede i Nordjylland kan gå i gang med? Ministeren siger, at det skal være målrettet, javel, men hvad er det for nogle områder, beskæftigelsesministeren mener man skal gå i gang med? Hvad er det for noget, der udløser, at man kan få en uddannelse betalt af det offentlige? Det er ret interessant at få at vide, for i dag er der desværre ikke nogen, der kan pege på nogen steder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu har jeg kigget lidt på tallene, jeg har også kigget lidt på Nordjylland, jeg har også kigget lidt på de tilgrænsende regioner, Århus og Viborg, og her er det sådan, at de regionale råd vurderer, at der er flaskehalse på sygeplejerske-

social- og sundhedsassistent- og folkeskolelærerområderne. Fire regioner har flaskehalse inden for metalområdet, og på bygge- og anlægsområdet forudser man nogle problemer, så derfor synes jeg, hr. Bjarne Laustsen nogle gange går lidt galt i byen. Det danske arbejdsmarked er jo et fantastisk dynamisk arbejdsmarked.

Det, jeg fik ud af at besøge Flextronics i Nordjylland, er, at der er et helt fantastisk gåpåmod der på egnen. De er ikke gået i sort på samme måde som hr. Bjarne Laustsen. De forudser, at erhvervsmaessigt kan området godt leve videre med, at vi skal være dygtigere og smartere og klogere til at finde nye job. Hvis ikke nordjyderne var sådan, ville vi stadig have siddet med efterveerne, fordi to skibsværfter blev nedlagt, men nu er folkene kommet over i andre erhverv, og det er jo det, hele opgaven går ud på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Bjarne Laustsen for det sidste spørgsmål til ministeren.

Bjarne Laustsen (S):

Beskæftigelsesministeren behøver ikke at belære undertegnede om at gå i sort. Jeg er selv valgt i det område, hvor der er lukket to skibsværfter, jeg kender udmærket problemstillingerne, og jeg ved, hvor meget de har lidt, og hvor meget de har gjort. Men desværre er det sådan, som ministeren også ved, hvis han kender tallene, at både i Frederikshavn og Aalborg og andre metalafdelinger i Nordjylland er ledigheden på omkring 20 pct., så derfor er det ret interessant.

Det er også fint at få at vide, hvor mange ledige stillinger der er i Viborg og i Århus, men jeg spurgte helt præcist, hvad det var for nogle job, og hvad det var for nogle uddannelser, man kunne gå i gang med nu, hvor AF giver det blå stempel: Det er o.k., du kan gå i gang med en ny uddannelse. Det er helt fint, og der er en meget, meget stor mobilitet i Nordjylland, hvis det er sådan, at der kan anvises et arbejde. Problemet er bare, at det kan der ikke.

Derfor vil jeg godt vide helt præcis, om den indsats, man ønsker at lave, er forbeholdt Flextronics, eller den er rettet imod de godt og vel 30.000 arbejdsløse i Nordjylland. Det er ret interessant at få at vide, også af hensyn til systemet. Hvilke muligheder har man for at komme hurtigt i gang?

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det, jeg har nævnt, er ikke noget specielt for Flextronics. Det er for Nordjylland og andre steder, der måtte blive ramt af noget tilsvarende. Jeg vil også godt nævne, at en række nordjyske kommuner er omfattet af EU's Mål 2-program, hvor man kan medfinansiere projekter, som bidrager til at udvikle regionens erhvervsliv, og der er allerede etableret samarbejder.

Jeg tror, at viljen og energien og lysten til at kaste sig ud i løsning af de her spørgsmål er meget stor i Nordjylland, og det skal vi understøtte af al kraft. Men jeg vil stadig sige til hr. Bjarne Laustsen, at der skal være jobperspektiv i det, vi foretager os. Der skal være en sandsynlighed for, at det er en uddannelse inden for erhverv, hvor der vil blive eller er mangel på arbejdskraft.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Spørgsmålene til beskæftigelsesministeren er sluttet. Jeg skal gøre hr. Bjarne Laustsen opmærksom på, at der har været fire spørgsmål, og det er maksimum her i tirsdagsspørgetiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 55

Morten Bødskov (S):

Der har i den seneste tid været lidt offentlig diskussion om ungdomskriminaliteten. Selv om udviklingen er ganske positiv, viser det sig, at der er problemer med især gruppen af 15-17-årige unge.

På baggrund af tidligere tiders indsats op gennem 1990'erne kan vi se, at der er nogle ting, der virker over for denne gruppe: Forstærket forebyggende arbejde og samarbejde mellem skole, sociale myndigheder og politi i lokalsamfundene har en god virkning.

Der er mange, der venter på, hvad regeringen har af initiativer, når det handler om at forebygge, at unge havner i kriminalitet, altså starter på en kriminel løbebane. Vi hører en masse om strafskærpelse og alt muligt andet, men de fleste er vel enige i, at over for denne gruppe har det næppe den store virkning. Erfaringen viser, at det, der batter, er at forstærke forebyggelsesindsatsen, og derfor er spørgsmålet til justitsministeren: Har regeringen overhovedet nogen initiativer, der kan forebygge, at unge havner i kriminalitet?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg er glad for, at hr. Morten Bødskov stiller mig det spørgsmål, og det er jo et spørgsmål, som er blevet drøftet flere gange tidligere her i Folketingssalen.

Som hr. Morten Bødskov ved, har vi fremlagt en handlingsplan, der hedder »Stop volden«. Den er målrettet mod ungdomskriminaliteten, og den indeholder en lang række initiativer til at modvirke, at unge bliver rodet ind i kriminalitet og fortsætter den kriminelle løbebane.

Vi har flere gange her i Folketingssalen diskuteret mange forskellige elementer i planen, men jeg vil gerne understrege, at det, der er regeringens helt overordnede sigte, er, at man sørger for at komme i dialog med de unge mennesker allerede første gang, de kommer i berøring med kriminalitet. Her tænker jeg også på børn i 9-10-års-alderen, hvor man må sige, at nogle allerede er ved at være ganske forhærdede kriminelle.

Det drejer sig om, at man som samfund viser, at man ikke er ligeglad, men griber ind med en målrettet sanktion over for de børn. Det betyder naturligvis, at der i et meget, meget tæt samarbejde med skole, politi og sociale myndigheder skal opstilles nogle vilkår, der gør, at børnene kan komme på banen igen og leve et lovlydigt liv, hvor de også har et perspektiv i deres hverdag. Det kunne f.eks. være, at man sikrer, at de har en sportsaktivitet eller en anden kulturel aktivitet, de kan fylde deres eftermiddag med, så de frem for at lave hærværk eller opfordre til bandekriminalitet i stedet får en anden venskabskreds og kommer ud af det rå miljø.

Jeg må også sige, at vi er meget optaget af at få styrket den tryghed og den synlighed, som politiet skal have de steder, hvor tingene ellers ville løbe løbsk. Derfor ligger det også i den flerårsaftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, at vi styrker nærpoltiindsatsen, netop for at få et synligt politi, der også kan medvirke til at skabe den ro og tryghed, der skal til, ikke mindst når det gælder de unge, der kan lade og også ofte lader sig påvirke af uheldige kriminelle elementer.

Morten Bødskov (S):

Det er rigtigt, som justitsministeren siger, at vi tidligere har diskuteret regeringens såkaldte forebyggelsespakke, den lille piece »Stop volden«, som vel maksimalt var på 15 A5-sider med halvanden linjeafstand, og hvor der var nogle få initiativer til, hvordan det kan forhindres, at børn og unge havner i kriminalitet.

Kl. 13.40

Det er klart, at emnet selvfølgelig er omtåleligt for regeringen, fordi det koster penge. Men erfaringen er jo, at hvis man er villig til at investere i forebyggelse, er det en ganske god investering for både samfundet som sådan, fordi vi undgår kriminalitet, og ikke mindst de unge, som undgår at havne i kriminalitet, selv om de kommer fra meget svære kår.

Vi erkender, at der i politiaftalen er en styrkelse af nærpolitiet. Hvis det ikke havde været for de besparelser, vi var blevet præsenteret for, tror jeg sådan set, at Socialdemokratiet godt kunne have været med i den, men hvorfor står der ikke et eneste ord i politiaftalen om politiets deltagelse i SSP-samarbejdet, når vi ved, at det virker? Hvorfor kommer regeringen ikke med initiativer her, når vi ved, at hovedparten af de unge mennesker, der havner i kriminalitet, kommer fra hårdt belastede områder? Man skærer ned på beboerrådgivningen, og man skærer ned på kvartersløftprojekter og andet forebyggende arbejde i boligområderne. Hvor er regeringen hennede steder, hvor problemerne er?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jamen regeringen ved jo, at politiet er der, hvor problemerne er. SSP-samarbejdet er et fantastisk godt samarbejde, og når det ikke har været nødvendigt at skrive alenlange sider om det – det er jo ved at være lidt af en tendens hos Socialdemokratiet, at alting skal fylde en forfærdelig masse sider – er det, fordi der ikke er behov for at skrive ting ned, som allerede er velfungerende.

I forbindelse med den nye flerårsaftale ligger det meget, meget klart, at det SSP-samarbejde, som allerede findes i dag, naturligvis skal fortsætte. Det skal også styrkes, og jeg tror, at når vi nu har øget politistyrken så markant, har vi også gjort det muligt for politiet at løse opgaven i endnu videre omfang end i dag.

Så må jeg sige til hr. Morten Bødskov, at jeg synes, at regeringen med sin handlingsplan tog fat på utrolig mange relevante temaer, og jeg vil gerne nævne endnu et her i dag, nemlig de ting, som Det Kriminalpræventive Råd er begyndt at beskæftige sig målrettet med. Her tænker jeg på unges alkohol- og misbrugsrelaterede vold og hærværk, vold begået mod og af unge, herunder unge med anden etnisk baggrund, røverier og brugstyverier begået af unge og mobning og vold i skoler og institutioner. Der er faktisk en lang række rigtig gode tiltag. Nogle er allerede iværksat, og de skulle gerne medvirke til at styr-

ke den præventive indsats mod ungdomskriminaliteten.

Morten Bødskov (S):

Nu kan jeg forstå, at justitsministeren åbenbart har det, man pænt sagt kunne kalde et relativt forhold til alenlange skrivelser og mange sider om problemernes omfang.

Et af de områder, hvor justitsministeren har bebudet, at hun vil lave endnu en undersøgelse, er spørgsmålet om sagsbehandlingstiden for unge kriminelle. Det er dokumenteret, at hvis unge med mange kriminelle forhold har gjort sig fortjent til en ungdomskontrakt, kan det tage op til 4½ måned, før kommunerne får strikket den sammen, og i mellemtiden begår en ganske stor del af de unge ny kriminalitet. Her vil justitsministeren altså lave flere undersøgelser og skrive endnu flere rapporter om, hvordan tilstanden er.

Vi kunne ikke få svar, når det handler om politiets styrkede deltagelse i SSP-samarbejdet og indsatsen i boligområderne, men kan vi få et svar på, hvad regeringen laver her? Kan vi få en klar tilkendegivelse af, at man venter på endnu flere rapporter, men at det er et område, hvor justitsministeren vil sætte sig i spidsen for, at der sker noget, så vi ikke havner i en situation, hvor unge begår ny kriminalitet, mens de venter på at få en ungdomskontrakt?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg ved ikke, om hørelsen en gang imellem falder ud hos visse Socialdemokrater i dag, når ministrene svarer. Men jeg må sige til hr. Morten Bødskov, at jeg har allerede én gang svaret på spørgsmål om SSP-samarbejdet og sagt, at det samarbejde har ikke kun regeringens, men også vort forligsparti i forbindelse med politiforliget, altså Dansk Folkepartis fulde velsignelse og opbakning. I og med at styrken bliver forøget, har jeg overhovedet ikke noget besvær med at sige her, at jeg er sikker på, at vi også fremover kan garantere et stærkt og et slagkraftigt SSP-samarbejde.

For så vidt angår spørgsmålet om ungdomskontrakterne, synes jeg sådan set, det mest besynderlige er, at Socialdemokratiet uden at kunne dokumentere noget eller fortælle, hvor problemet er – det er selvfølgelig lidt interessant, at der åbenbart først skal gøres noget ved problemet, når man ikke længere har regeringsmagten – i dag kommer med en fiks og færdig løsning,

der hedder 30-20-10. Det er den tid, det må tage at lave en ungdomskontrakt.

Jeg er enig med hr. Morten Bødskov i, at vi må prøve at sikre, at sagsbehandlingen går så hurtigt som muligt. Men ideen må vel være at sikre, at ungdomskontrakten er målrettet præcis den pågældende unge, og så nytter det altså ikke noget, at man hænger sig i tidsgrænser og tidsforløb. Man må hænge sig i at få så meget kvalitet og så meget målrettedhed som overhovedet muligt ind i kontrakten.

Kl. 13.45

Jeg synes, at alle – både de sociale myndigheder, politi og domstole – fortjener, at det bliver undersøgt, hvor det kniber med sagsbehandlingen. Jeg har ikke set nogen dokumentation i dag, men hvis hr. Morten Bødskov kan fremlægge statistik, der fortæller præcis, hvor det er, skoen trykker, kan vi gå hurtigere i gang med den næste fase, nemlig at få sikret at der bliver rettet op de steder, hvor der skal rettes op.

Det er bestemt min hensigt at sikre, at ungdomskontrakterne fungerer efter hensigten, og derfor har jeg også valgt at tage temaet op i det ministerudvalg, der beskæftiger sig med ungdomskriminalitet, så vi får et sagligt grundlag at træffe beslutning på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Morten Bødskov for det sidste spørgsmål.

Jeg beder lige om, at man iagttager knapperne, når de lyser rødt. Der gik lidt rigeligt over tiden, men det var selvfølgelig spændende at høre på.

Morten Bødskov (S):

Vi må bare konstatere, at selv om justitsministeren taler højt og flot om den nuværende politiaftale, er det samarbejde, som virker, nemlig samarbejdet mellem skole, sociale myndigheder og politi, ikke nævnt som en prioritet i flerårsaftalen for politiet. Hvis den havde været det, er jeg stensikker på, at de mange og rigtige ressourcer, der nu bliver sat af til nærpolitiet, også kunne have været målrettet SSP-arbejdet, men det er ikke prioriteret i flerårsaftalen, sådan som vi havde ønsket, fordi det virker.

Vi ved, hvor mange af de unge kriminelle kommer fra. De kommer fra boligområder, som er hårdt belastede, og hvad har regeringen af initiativer til at forhindre kriminaliteten i boligområderne? Man skærer ned på beoerrådgivning, man dropper kvartersløftprojekter, man

skærer ned på byfornyelse. Jeg ved godt, at meget af det ikke ligger på justitsministerens område, men det hører dog med i billedet.

Sidst, men ikke mindst, er der masser af dokumentation for, hvor det halter, når vi taler om sagsbehandlingstiderne for unge kriminelle. Kommunerne er for langsomme, og systemerne taler ikke godt nok sammen. Dokumentation er udarbejdet af Justitsministeriets egen forskningsenhed. Der er masser at hente her, og derfor er spørgsmålet bare: Kunne vi ikke bare få lovning på, at denne regering vil sørge for, at der sker noget på området, i stedet for at det bare er varm luft angående det spørgsmål?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Det må jo glæde hr. Morten Bødskov, at ud over at knapperne lyser rødt, er det ikke kun tale, men rent faktisk også bevillinger, det handler om.

For så vidt angår spørgsmålet om SSP-samarbejdet, er det klokkeklart – og det ligger også i den flerårsaftale, der er lavet for politiet – at det fremragende samarbejde, der er i dag, naturligvis bliver videreført. Men som jeg allerede har sagt til hr. Morten Bødskov, har forligspartierne også valgt at sige, at på nogle områder er der simpelt hen behov for et løft, først og fremmest for at komme ungdomskriminaliteten til livs. Det betyder, at de hårdt belastede områder, som optager hr. Morten Bødskov så meget, vil opleve en styrkelse af nærpoltiindsatsen, ikke mindst af den indsats, som for mig at se er den helt afgørende, nemlig i aften- og nattetimerne, hvor langt den største del af kriminaliteten ellers ville blive begået. Der er tale om et meget stort løft. Der er tale om penge og handling og ikke kun om tomme ord.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 56

Lissa Mathiasen (S):

Jeg formoder, at justitsministeren er klar over, at vores kriminalforsorg stadig har det meget skidt. Vores fængsler er fyldt til bristepunktet, og set i forhold til den målsætning, regeringen og justitsministeren selv har sat op, er der p.t. godt 5 pct. flere indsatte. Det betyder, at de er så overfyldte, at man må bruge dyre penge på f.eks. at flyve indsatte til Bornholm her fra København.

For at løse det problem, kan jeg forstå, at man fra Kriminalforsorgens side har valgt at sige: Det betyder, at vi må lave tilsigelsesstop. Jeg har forstået, at de mennesker, der er dømt for kriminalitet, nu har fået deres afsoning udskudt i yderligere 2 måneder med mulighed for en endnu længere udskydelse.

Det er sådan, at vi i dag har en 9 måneders ventetid for personer; som er dømt, men som kan gå frit på gader og stræder. Det er også sådan, at omkring 50 pct. flere end forventet er dømt og nu går og venter på at komme ind, fordi der ikke er plads i fængslerne. Hvad vil regeringen, hvad vil justitsministeren gøre for at få løst det problem?

Kl: 13.50

Justitsministeren (Lene Espersen):

Der er følgende at sige til det:

Et af de problemer, som Kriminalforsorgen har tumlet med i hvert fald i al den tid, jeg har været minister, og sikkert også i perioder før den tid, er, at vi desværre ikke har haft en kapacitet, der kunne modsvare det kriminalitetsniveau, vi har i Danmark, og derfor har regeringen valgt at sige: Vi må gøre op med den politik, som ellers nærmest var ved at være målsætningen, nemlig at kapaciteten skulle holdes på det samme niveau. Hvis det var sådan, at der ikke var plads, måtte der findes alternativer til frihedsberøvelse for at få regnestykket til at gå op.

Vi har med den indgåede flerårsaftale med Dansk Folkeparti sikret, at der kommer et løft i kapaciteten, så der bliver plads til at få flere til afsoning og plads til de strafsikringsanstalter, som der er behov for.

Så vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg fuldt ud deler bekymringen over udviklingen. Men der er jo det at sige til det, at der er jo et meget stort antal personer, der fylder op i fængslerne i øjeblikket, fordi de har begået sådanne typer kriminalitet, at de ikke kan få lov til at blive sat på fri fod. Derudover er der en restgruppe, som venter på at komme ind at afsone for mindre alvorlige forbrydelser.

Det er naturligvis beklageligt, at tingenes tilstand gennem lang tid desværre ikke har givet mulighed for, at den nødvendige kapacitet er til rådighed. Jeg tror dog, vi kan komme i gang med at løse problemet i indeværende år, hvor vi får et større antal pladser til rådighed.

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen og ikke mindst til de mennesker, der arbejder i kriminalforsorgens institutioner, at jeg udmærket forstår,

at man synes, situationen er meget presset. Løsningen er efter min mening, at vi sørger for at få kapaciteten bragt op, og så må vi håbe, at ventepuklen kan blive afviklet så hurtigt, som det er muligt. Men det er klart, at de mennesker, der f.eks. begår personfarlig kriminalitet, må man varetægtsfængsle. Det har førsteprioritet, at de mennesker bliver holdt væk fra gader og stræder.

Lissa Mathiasen (S):

Ja, man må jo beundre ministeren for den optimisme, der bliver givet udtryk for.

Jeg bemærkede, at ministeren sagde, at der er en lille bitte smule overskud. Vi er i en situation, hvor små 3.800 mennesker sidder inde, men til gengæld venter langt over 5.000 dømte på at kunne afsone. Som jeg sagde, betyder det altså, at der er næsten 50 pct. flere dømte, som venter på at afsone, end der sidder inde, og det synes vi i hvert fald er stødende for borgernes retsfølelse. Den bliver med rette krænkede.

Målsætningen om 92 pct.s belægning, altså det antal, der bør være i fængslerne, er skredet, og samtidig kan der nu fås udsættelse i 2 måneder, hvor ingen nye bliver tilsagt. Jeg vil godt høre helt konkret: Hvad sker der i de kommende måneder, som kan hjælpe på det forhold? Det eneste, vi ser i øjeblikket, er, at fængslerne overfyldes, og at flere og flere kommer til at vente længere og længere.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Der er det at sige til det, at den problemstilling er ikke ny. Det er en problemstilling, vi har kendt i mange år, og jeg må altså desværre sige, at jeg synes, det er en problemstilling, som til dels skyldes, at tidligere har man ikke haft politisk mod til at sige, at der nok var behov for en større kapacitet og ikke behov for alle mulige andre foranstaltninger.

Vi står også med det helt konkrete problem, at når der skal ske en kapacitetsudvidelse, ved vi jo begge to, at de kortsigtede løsninger også er de dyre løsninger og ikke altid de allerbedste løsninger. Det kan være nødvendigt, og det har også været nødvendigt de sidste par år, simpelt hen at tilføre en midlertidig kapacitet for at løse en del af problemet. Men jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg mener, at vi med den nye flerårsaftale netop har taget fat på problemstillingen og også fået mulighed for at få afviklet køen af ventende.

Men det er jo også et problem for kriminalfor-sorgen, at der er en varierende tilgang til dens institutioner over året. Kriminaliteten er ikke fuldstændig jævnt fordelt over året, og derfor er der perioder, hvor man er nødt til at anvende til-sigelse osv. for at styre kapaciteten.

Jeg har ikke meget andet at tilføje, end at jeg synes, at med flerårssaftalen har vi gjort markant mere, end der er gjort tidligere for at løse proble-merne.

Kl. 13.55

Lissa Mathiasen (S):

Jeg håber, ministeren vil være med til at fjerne den myte, at problemet er noget, man har over-taget fra den tidligere socialdemokratisk ledede regering.

Jeg håber, ministeren kan bekræfte, at det er korrekt, at dengang den nuværende regering til-trådte ved årsskiftet 2001-2002, var der en vente-tid på 24 dage, mens vi nu har en ventetid på over 9 måneder, og at ventetiden var langt un-der det halve i sommeren 2001, altså kort før mi-nisteren tiltrådte. Det vil sige, at det *ikke* er proble-mer, man har overtaget, men problemer, der er kommet efterfølgende, og jeg håber, ministe-ren vil påtage sig det overordnede ansvar.

Så hørte jeg ikke ministeren give et eneste svar på spørgsmålet: Hvad sker der i de kom-mende måneder? Vi ved, at nu er der et tilsigel-sesstop. Det vil sige, at der kan ikke tages flere ind fra den gruppe af dømte, som venter, og som bliver større og større. Der er tilsigelsesstop frem til den 15. marts, og der er overvejelser om flere måneders tilsigelsesstop, så derfor spørger jeg lige så stille, og jeg synes også, befolkningen har krav på at få et svar: Hvad er ministerens plan-ner? Hvad vil der ske i de kommende måneder, ud over at flere og flere kommer over i køen af dem, som er dømt, men har lov til at være på fri fod?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg synes altså ikke, der er nogen grund til at be-gynde at slå hinanden oven i hovedet med, hvem der har ansvaret for hvad.

Der var dengang en flerårssaftale, som også Socialdemokratiet var en del af, og Socialdemo-kratiet havde regeringsmagten i nogle år. Jeg vil fastholde den påstand, at de problemer, som har tårnet sig op i løbet af de sidste par år, kan man ikke give et enkelt parti skylden for, men proble-merne har tårnet sig op, fordi der ikke har været den tilstrækkelige kapacitet set i forhold til kri-

minalitetsudviklingen. På det tidspunkt, hvor ventekøen begyndte at vokse, var det på grund af forbrydelser, som blev begået under en anden regering, men det var jo ikke den regerings skyld, og det er heller ikke det, jeg forsøger at fremføre her i dag.

Det, jeg nøgternt forsøger at sige, er bare, at der har ikke været nok fokus på, om kapaciteten er tilstrækkelig. Jeg har endda set mennesker ci-teret for at sige til aviserne, at de har den faste politik, at der kun må være x antal fængsels-pladser, men det er der gjort endegyldigt op med nu, hvor der er behov for en øget kapacitet.

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg føler bestemt, det er mig, der har det overordnede an-svar, og jeg føler også, at situationen skal over-våges meget, meget nøje. Men jeg kan jo ikke stå her og sige, hvor mange mennesker der vil blive varetægtsfængslet de næste 2 måneder frem. Hvis jeg kunne det, tror jeg egentlig, politiet vil-le være meget taknemlige, for så ville de vide, hvor de skulle sætte ind. Men jeg mener, det er vores opgave at sikre, at de rammer, vi har lagt i forbindelse med flerårssaftalen, bliver udfyldt, og at tingene bliver igangsat så hurtigt som mul-igt, så vi kan tage noget af presset fra kriminal-forsorgens institutioner.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Lissa Mathiasen for sit sidste spørgsmål.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt sige tak for, at ministeren trods alt medgiver, at problemet ikke er en arv fra den so-cialdemokratisk ledede regering, og også tak, fordi ministeren medgiver, at det rent faktisk er justitsministeren, der har det overordnede an-svar. Jeg vil også godt medgive, at situationen er udtryk for, at der er en ubalance mellem capaci-tet og antallet af straffede.

Men ville det ikke være rimeligt – jeg havde håbet, det skete i dag, men så må vi prøve igen andetsteds – at ministeren kunne sige: I løbet af februar måned kommer der de og de tiltag, og i løbet af marts kommer der de og de tiltag? Det eneste, vi ser nu, er, at til skræk og rædsel for den danske befolkning bliver ventetiderne læn-gere og længere. Flere og flere kommer til at vente, fængslerne bliver mere og mere overfyld-te, fængselspersonalet bliver mere og mere belast-et i deres arbejde, og volden og den øvrige kri-minalitet inden for murene i fængslerne bliver værre og værre. Har ministeren ikke her i dag

noget bud på, hvornår der begynder at ske noget?

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at der sker meget i løbet af 2004, og det har jo noget at gøre med, at regeringen sammen med Dansk Folkeparti har gjort op med det mantra, der hed, at der skal nedlægges kapacitet, og at der derimod oprettes mere kapacitet for at lette det pres, der er på kriminalforsorgens institutioner. Det store problem i Danmark er jo, at flere og flere begår meget grov kriminalitet, så der er behov for at varetægtsfængsle folk netop af hensyn til retsfølelsen.

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at der er ingen, der kan give et bud på, hvordan f.eks. udviklingen i antallet af varetægtsarrestanter vil være inden for de næste par måneder. Men det er klart, at det er regeringens førsteprioritet, at de personer, som ikke må være på fri fod, fordi det krænker retsfølelsen, naturligvis skal sættes bag tremmer, og så må man håbe, at bødeforsone og andre, der venter på at komme ind at afsone, kommer ind at afsone så hurtigt, som det overhovedet kan lade sig gøre. Men vi skal først have kapaciteten udvidet, og det første ryk vil ske i løbet af 2004, men naturligvis også i årene fremover til stor gavn for kriminalforsorgen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 14.00

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til børn af forældre, der er under behandling for alvorlige psykiske lidelser eller misbrug af alkohol, narkotika eller lignende.

Af Margrethe Vestager (RV) m.fl.
(Fremsat 2/12 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Dette beslutningsforslag vil pålægge regeringen i indeværende folketingsår at tage de nødvendige lovgivningsinitiativer til at sikre et landsdæk-

kende tilbud om terapeutisk støtte til børn af forældre, der er under behandling for alvorlige psykiske lidelser eller misbrug af alkohol, narkotika eller lignende, herunder etablering af børnevenlige faciliteter på alle landets behandlingscentre og -afdelinger.

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at her har vi at gøre med en gruppe af børn og unge, som absolut har behov for hjælp. Der er virkelig brug for at sætte ind, ikke mindst med tanke på den negative sociale arv, som disse børn har en øget risiko for. Det var også derfor, regeringen nedsatte ministerudvalget for negativ social arv og mobilitet. Regeringsudvalget kom for godt et halvt år siden med en strategi for, hvordan den negative sociale arv brydes.

Vi ved godt i regeringen, at den negative sociale arv hverken brydes i dag eller i morgen. Der skal et langt, sejt træk til, men vi har lagt kimen til en god begyndelse med strategien »En god start til alle børn«.

Ud over de initiativer, vi nu er ved at sætte i gang og føre ud i livet som en opfølgning på strategien, er der blevet afsat rigtig mange penge på det her område. I forbindelse med psykiatripuljen for 2003-2006 blev der afsat 50 mio. kr. årligt til støtte til en række særlige prioriteringsområder, herunder til udbygning af indsatsen for børn af psykisk syge forældre.

Ved satspuljeforhandlingerne for 2003 blev der bevilget godt 17 mio. kr. årligt til sundhedsplejen og til anden tværfaglig indsats, og der blev peget på, at det især var børn i misbrugsfamilier, der havde behov for yderligere støtte. Igen ved satspuljeforhandlingerne for 2004 er der afsat penge til området. Der blev afsat 20 mio. kr. om året til styrkelse af det tværfaglige samarbejde i forhold til udsatte børn, ikke mindst i forhold til børn af misbrugere eller psykisk syge forældre. Derudover har SUS, Socialt Udviklingscenter, fået bevilget knap 1,4 mio. kr. over en 2-årig periode til vidensformidling og koordinering i forhold til børn af psykisk syge forældre.

Når regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget, skyldes det primært to ting: For det første er det regeringens holdning, at det vil være uansvarlig økonomisk politik fra regeringens side at poste yderligere 80 mio. kr. i området, før vi ved, hvad vi får for de allerede afsatte 350 mio. kr. Nu må vi have pengene ud at arbejde, og derefter må vi så se, når vi har fået foretaget en evaluering, om der er behov for yderligere tiltag. Først derefter mener vi, at vi kan tage